

“OP VERHAAL KOMEN”

Narratieve gespreksvoering

Docenten: G. Reuhl en C. Jager

Wat is narratieve gespreksvoering:

Mensen vertellen verhalen, het is een fundamentele vorm van menselijke communicatie.

Wij denken en spreken in verhaalvorm, wat zin geeft aan ons leven en een essentiële functie is. Het unieke verhaal van onze cliënt(en) geeft een belangrijk aanknopingspunt voor hulpverlening. In het levensverhaal ontstaan patronen, welke problemen en klachten in stand kunnen houden.

Middels Narratieve gespreksvoering reconstrueert de hulpverlener samen met de cliënt(en)

dit levensverhaal op basis van herkenning en erkenning. Er ontstaat een dialoog waarbij de cliënt(en) leert op een nieuwe, meer constructieve, manier tegen de problemen aan te kijken. Een narratief proces kan gezien worden als vertellen, bewerken en herschrijven van verhalen met als doel dat de competentie van de cliënt(en) meer naar voren te laten komen.

Inhoud:

In deze tweedaagse cursus wordt de narratieve gespreksvoering behandeld vanuit de theorieën van White, Erickson en Bateson, tevens worden de verschillende stromingen binnen de narratieve therapie belicht.

In de cursus wordt aandacht gegeven aan de mens als verhalenverteller en de meerstemmigheid en meervoudigheid van verhalen.

Middels theorie en filmfragmenten wordt inzicht gegeven in de functies van verhalen als het medium waarin we onze behoeften uitdrukken. Er zal geoefend worden met stellingen, opdrachten, rollenspelen en filmfragmenten.

Veel aandacht zal besteed worden aan het creëren van een goede werkrelatie en de juiste manier van vragen stellen en manieren van invoegen, het letten op nonverbaale signalen van de cliënt, stiltes en ingaan op haperingen en wat niet gezegd wordt. Door te oefenen met deze vaardigheden kan het probleemverhaal van de cliënt verruimd en genuanceerd worden en kan er een nieuw verhaal en meervoudige betekenissen ontstaan.

Hierbij zal tevens ruimte gemaakt worden voor de sociale context van de cliënt(en); uitspraken, gewoontes, gender, cultuur, economische klasse etc.

Ook wordt in deze cursus gebruik gemaakt van diverse materialen, toegespitst op de verschillende doelgroepen (LVB, dementie, multiprobleemgezinnen, andere culturen)

Werkwijze:

Dag 1:

Deze dag zal in het teken staan van het uitdiepen van de verschillende stromingen mbt de narratieve therapie

Aan de orde komen thema's als :

- Het plot
- Dialogiserende benadering
- Externaliserende gesprekken
- Remembering
- Witness denken
- Voice Dialogue
- Re-authoring

Middels filmfragmenten, oefeningen en werken met materialen en technieken wordt inzicht gegeven in de meervoudigheid van verhalen en mogelijkheden van de narratieve therapie om meerdere perspectieven te ontwikkelen samen met de cliënt(en) Er wordt gebruik gemaakt van het narratief genogram, de tijdlijn, werken met duplo (een taal erbij).

Er wordt een start gemaakt met het leren invoegen bij de cliënt(en), de juiste vragen te stellen, ingaan op haperingen en stiltes laten vallen en samen met de cliënt(en) op zoek gaan naar het alternatieve verhaal.

Dag 2:

Deze dag zal in het teken staan van het daadwerkelijk oefenen en verder verdiepen van de narratieve therapie d.m.v rollenspelen, analyseren van filmfragmenten en opdrachten. Er wordt aandacht gegeven aan de meerstemmige dialoog, het oefenen van de vaardigheid in te voegen, de juiste vragen te stellen en de verschillende stemmen naar voren te laten komen om een goed beeld en samenwerking te verkrijgen en te behouden. Kennis en gebruik van de verschillende materialen kan hierbij inzicht geven en afgestemd worden op het nivo, problematiek en cultuur van de cliënt(en).

Doelstelling:

Deze tweedaagse cursus biedt een kennismaking met de verschillende stromingen binnen de narratieve therapie. Deelnemers leren de ideeën te introduceren in hun eigen praktijk, in te voegen in het systeem en narratieve vaardigheden te ontwikkelen, daarbij het inzetten van gerichte interventies.

Narratief werken biedt een uitbreiding van de bestaande hulpverleningsmethodieken en veel mogelijkheden om zowel met individuen als gezinnen te werken naar een nieuw perspectief.

Toetsing:

Beschrijf kort een casus waarbij je narratieve gespreksvoering hebt ingezet. Belangrijk is te goed te beschrijven welke interventie je hebt gedaan op welk moment en wat de reden daarvan is.

Hoe heeft de cliënt(en) daarop gereageerd? Wat werkte en wat niet? Waar ben je tevreden over en wat zou je anders doen?

Doelgroep: Jeugdzorgwerkers, maatschappelijk werkers, medewerkers wijkteams, psychologen, POH GGZ, Systeem Therapeutisch Werkers.

Docent:

Gaby Reuhl is systeemtherapeut bij de NVRG en cognitief gedragstherapeut bij de VCGT. Verder is zij docent Systemisch werken aan de Hogeschool Arnhem/Nijmegen en verzorgt zij de modules Narratieve gespreksvoering en Circulair vragenstellen aan de verschillende deeltijdopleidingen.

De werkervaringen van Gaby Reuhl zijn Systeemtherapeut in de Jeugdzorg, Kinder-en Jeugdpsychiatrie en de Psychiatrie Volwassenen. Daarnaast was zij als systeemtherapeut en docent verbonden aan de specialistische teams van Kindergeneeskunde Academisch Ziekenhuis Nijmegen. Sinds enkele jaren werkt zij zelfstandig als vrijgevestigd systeemtherapeut in haar eigen praktijken in Nijmegen en Utrecht.

Caroline Jager Na een afgeronde master Pedagogische Wetenschappen, waarbij de ontwikkeling van kinderen en gezinnen centraal staat, heb ik de opleiding tot systeemtherapeut afgerond. Ik ben als gezins- en relatietherapeut geregistreerd bij de NVRG.

Literatuur

Boek:

Narratief coachen. Toos van Huijgevoort en Gea Koren. Uitg. Boom/Nelissen. 176 p.

Artikelen:

Narratieve en oplossingsgerichte toepassingen bij genogrammen

Bruno Hillewaere en Myriam Le Fevere de ten Hoge. Tijdschrift voor systeemtherapie
naar van 18 nr.2 juni 2006. 18 p.

Leven en werken van Michael White

Bruno Hillewaere en Robert van Gennip
Systeemtheoretisch Bulletin 2008, SB 26/2, 22 p.